

32013R0020

19.1.2013.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 17/13

UREDBA (EU) br. 20/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 15. siječnja 2013.****o primjeni bilateralne zaštitne klauzule i mehanizma stabilizacije za banane iz Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Središnje Amerike, s druge strane**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonskog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

(1) Vijeće je 23. ožujka 2007. ovlastilo Komisiju da u ime Europske unije i njezinih država članica pregovara sa zemljama Središnje Amerike („Središnja Amerika“), sporazum o pridruživanju između Europske unije i njezinih država članica s jedne strane i Središnje Amerike s druge strane („Sporazum“).

(2) Ti su pregovori završeni i 29. lipnja 2012. potpisan je Sporazum koji je 11. prosinca 2012. dobio suglasnost Europskog parlamenta i koji se treba primjenjivati kako je predviđeno člankom 353. Sporazuma.

(3) Potrebno je utvrditi najprikladnije postupke kojima bi se jamčila učinkovita primjena određenih odredaba Sporazuma koje se odnose na bilateralnu zaštitnu klauzulu i za primjenu mehanizma stabilizacije za banane koji je usuglašen sa Središnjom Amerikom.

(4) Također je potrebno stvoriti prikladne mehanizme zaštite za sprečavanje ozbiljne štete rastućem sektoru banana Unije, što je od velikog značaja za poljoprivredne proizvođače mnogih najudaljenijih regija Unije. Sektor banana

posebno je osjetljiv zbog ograničene mogućnosti tih regija za diversifikaciju zahvaljujući njihovim prirodnim obilježjima. Stoga je najvažnije stvoriti učinkovite mehanizme za bavljenje povlaštenim uvozima iz dotičnih trećih zemalja kako bi se jamčilo održavanje proizvodnje banana Unije pod najboljim mogućim uvjetima, budući da je to ključan sektor zapošljavanja u određenim područjima, posebno u najudaljenijim regijama.

(5) Trebalo bi definirati izraze „ozbiljna šteta“, „moguće nanošenje ozbiljne štete“ i „prijelazno razdoblje“ navedene u članku 104. i 105. Sporazuma.

(6) Zaštitne mjere trebale bi se razmatrati samo ako je dotični proizvod uvezen u Uniju u toliko povećanim količinama, u apsolutnom smislu ili u pogledu proizvodnje Unije, i pod takvim uvjetima da uzrokuje ili predstavlja moguće nanošenje ozbiljne štete proizvođačima iz Unije koji proizvode istovjetne ili izravno konkurentne proizvode kako je utvrđeno u članku 104. Sporazuma.

(7) Posebne zaštitne odredbe trebale bi biti na raspolaganju u slučaju da se dotični proizvod uvozi u takvim povećanim količinama i pod takvim uvjetima da uzrokuje ili predstavlja moguće nanošenje ozbiljnog narušavanja gospodarskog stanja bilo koje najudaljenije regije iz članka 349. Ugovora u funkcioniranju Europske unije (EFEU).

(8) Zaštitne mjere trebale bi biti u jednom od oblika iz članka 104. stavka 2. Sporazuma.

(9) Zadaće praćenja i preispitivanja Sporazuma, provođenja ispitnih postupaka i, ako je potrebno, uvođenja zaštitnih mjera trebalo bi vršiti na najtransparentniji mogući način.

(10) Komisija bi trebala Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti godišnje izvješće o provedbi Sporazuma i primjeni zaštitnih mjera te o mehanizmu stabilizacije za banane.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 11. prosinca 2012. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 20. prosinca 2012.

- (11) Izazovi u Središnjoj Americi u pogledu ljudskih, socijalnih, radnih i okolišnih prava u vezi s proizvodima iz te regije zahtijevaju blizak dijalog između Komisije i organizacija civilnog društva Unije.
- (12) Trebalo bi naglasiti važnost poštovanja međunarodnih radnih standarda koje je usvojila i koje nadzire Međunarodna organizacija rada.
- (13) Komisija bi trebala pratiti poštuje li Središnja Amerika socijalne i okolišne standarde utvrđene u glavi VIII. dijela IV. Sporazuma.
- (14) Trebalo bi odrediti detaljne odredbe vezane uz pokretanje postupka. Komisija bi trebala primiti podatke, uključujući raspoložive dokaze od država članica, o svim kretanjima uvoza koja bi mogla zahtijevati primjenu zaštitnih mjera.
- (15) Pouzdanost statističkih podataka o cjelokupnom uvozu iz Središnje Amerike u Uniju, stoga, predstavlja presudan čimbenik utvrđivanja jesu li uvjeti za primjenu zaštitnih mjera ispunjeni.
- (16) U pojedinim slučajevima, povećani uvoz koncentriran u jednoj ili više najudaljenijih regija Unije ili država članica može nanijeti ili prijetiti nanošenjem ozbiljnog pogoršanja ili ozbiljne štete njihovom gospodarskom stanju. U slučaju povećanog uvoza u jednu ili više najudaljenijih regija Unije ili država članica, Komisija bi trebala moći uvesti prethodne mjere nadzora.
- (17) U slučaju dovoljno dokaza *prima facie* za opravdanje pokretanja postupka, Komisija bi trebala objaviti obavijest kako je predviđeno člankom 111. stavak 3. Sporazuma u *Službenom listu Europske unije*.
- (18) Trebalo bi odrediti detaljne odredbe o pokretanju ispitnih postupaka, pristupu i inspekcijama zainteresiranih stranaka vezanih uz prikupljene podatke, saslušanjima za stranke uključene u postupak i mogućnostima tih stranaka da iznesu svoja stajališta kako je predviđeno člankom 111. stavkom 3. Sporazuma.
- (19) Komisija bi trebala u pisanom obliku obavijestiti Središnju Ameriku o pokretanju ispitnog postupka te obavijestiti o rezultatima ispitnih postupaka kako je predviđeno člankom 116. Sporazuma.
- (20) Također je potrebno, u skladu s člankom 112. Sporazuma, utvrditi rokove za pokretanje ispitnog postupka te za utvrđivanje jesu li mjere zaštitne primjerene ili ne, s ciljem brzog utvrđivanja, da bi se povećala pravna sigurnost za dotične gospodarske subjekte.
- (21) Ispitni postupak trebao bi prethoditi primjeni svih zaštitnih mjera, no Komisija ima dopuštenje primijeniti privremene zaštitne mjere u kritičnim okolnostima kako je navedeno u članku 106. Sporazuma.
- (22) Pomno praćenje trebalo bi omogućiti pravovremene odluke vezane uz moguće pokretanje ispitnog postupka ili uvođenje mjera. Stoga bi Komisija trebala redovito pratiti uvoz banana od datuma primjene Sporazuma. Praćenje bi se na opravdan zahtjev trebalo proširiti na druge sektore.
- (23) Trebala bi postojati mogućnost brze obustave povlaštenih carina na razdoblje od najdulje tri mjeseca kada uvozi premašuju definirani godišnji granični obujam uvoza. Pri odlučivanju o primjeni ili neprimjeni mehanizma stabilizacije za banane trebalo bi uzeti u obzir stabilnost tržišta Unije za banane.
- (24) Zaštitne mjere trebalo bi primijeniti samo u mjeri i tako dugo koliko je potrebno za sprečavanje ozbiljne štete i olakšavanje prilagodbe. Trebalo bi odrediti maksimalno trajanje zaštitnih mjera i posebne odredbe koje se odnose na produljenje i reviziju takvih mjera, kako je navedeno u članku 105. Sporazuma.
- (25) Komisija bi trebala započeti savjetovanja sa zemljom Središnjom Amerikom na koju se mjere odnose.
- (26) Provedba bilateralne zaštitne klauzule i mehanizma stabilizacije za banane predviđenih Sporazumom zahtijeva jednake uvjete za donošenje privremenih i konačnih zaštitnih mjera, za uvođenje mjera prethodnog nadzora,

za okončanje ispitnog postupka bez mjera i za privremenu obustavu povlaštenih carina uspostavljenih na temelju mehanizma stabilizacije za banane koji je usuglašen sa Središnjom Amerikom. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za provedbu ove Uredbe, te bi mjere Komisija trebala donijeti u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela koja se odnose na mehanizme kojima države članice kontroliraju izvršavanje provedbenih ovlasti Komisije ⁽¹⁾.

(27) Savjetodavni postupak trebalo bi koristiti za donošenje mjera nadzora i privremenih zaštitnih mjera s obzirom na učinke tih mjera i njihovu uzastopnu logiku u vezi s donošenjem konačnih zaštitnih mjera. U slučaju odgode uvođenja privremenih zaštitnih mjera koja bi nanijela štetu koju bi bilo teško popraviti, Komisija bi trebala usvojiti odmah primjenjive provedbene akte.

(28) S obzirom na prirodu i relativno kratko trajanje mjera predviđenih na temelju mehanizma stabilizacije za banane te kako bi se spriječio negativan utjecaj na stanje tržišta Unije za banane, Komisija bi također trebala donijeti odmah primjenjive provedbene akte za privremenu obustavu povlaštenih carina uspostavljenih na temelju mehanizma stabilizacije za banane, ili odrediti da takva privremena obustava nije primjerena. Kada se primjenjuju takvi odmah primjenjivi provedbeni akti, trebalo bi koristiti savjetodavni postupak.

(29) Komisija bi trebala marljivo i učinkovito koristiti mehanizam stabilizacije za banane kako bi se izbjeglo moguće nanošenje ozbiljnog pogoršanja ili ozbiljno pogoršanje za proizvođače u najudaljenijim regijama Unije. Od 1. siječnja 2020. primjenjuje se opći bilateralni mehanizam zaštite uključujući posebne odredbe za najudaljenije regije.

(30) Za potrebe usvajanja provedbenih pravila potrebnih za primjenu pravila sadržanih u dodacima 2.A i 5. Priloga II. (O definiciji pojma „proizvod iz podrijetlom” i načinima administrativne suradnje) i u Dodatku 2. (Ukidanje carina) Priloga I. Sporazumu, trebalo bi primjenjivati članak 247.a Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice ⁽²⁾.

(31) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati samo na proizvode podrijetlom iz Unije ili Središnje Amerike,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE 1.

ZAŠTITNE ODREDBE

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe:

(a) „proizvod” znači roba podrijetlom iz Unije ili iz zemlje Središnje Amerike. Proizvod koji podliježe ispitnom postupku može obuhvaćati jedan ili više carinskih redaka ili njihovih podsegmentata ovisno o posebnim tržišnim okolnostima, ili bilo koja segmentacija proizvoda koja se uobičajeno primjenjuje u industriji Unije;

(b) „zainteresirane stranke” znači stranke na koje utječe uvoz dotičnog proizvoda;

(c) „industrija Unije” znači proizvođači Unije, kao cjelina, istovjetnih ili izravno konkurentnih proizvoda, koji djeluju na državnom području Unije, proizvođači iz Unije čija ukupna proizvodnja istovjetnih ili izravno konkurentnih proizvoda čini glavni dio ukupne proizvodnje Unije tih proizvoda ili, kada je istovjetni ili izravno konkurentni proizvod jedan od nekoliko proizvoda koje proizvode proizvođači iz Unije, posebni postupci koji su uključeni u proizvodnju istovjetnog ili izravno konkurentnog proizvoda;

(d) „ozbiljna šteta” znači značajno ukupno oštećenje;

(e) „moguće nanošenje ozbiljne štete” znači ozbiljna šteta koja očito predstoji;

(f) „ozbiljno narušavanje” znači ozbiljna ometanja u sektoru ili u industriji Unije;

(g) „moguće nanošenje ozbiljne štete” znači ozbiljna šteta koja očito predstoji;

⁽¹⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

⁽²⁾ SL L 302, 19.10.1992., str. 1.

- (h) „prijelazno razdoblje” znači deset godina od datuma primjene Sporazuma, za proizvod za koji je u rasporedima stranke EU-a, kako je određeno u Prilogu 1. (Ukidanje carina) Sporazumu („Raspored ukidanja carina”), predviđeno razdoblje ukidanja carina kraće od deset godina, ili razdoblje ukidanja carina uvećano za tri godine za proizvod za koji je u Rasporedu ukidanja carina predviđeno razdoblje ukidanja carina od deset ili više godina;
- (i) „zemlja Središnje Amerike” znači Kostarika, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva ili Panama.

Utvrđivanje mogućeg nanošenja ozbiljne štete u smislu točke (e) prvog stavka temelji se na dokazivim činjenicama, a ne samo na navodima, nagađanjima ili dalekoj mogućnosti. Prognoze, procjene i analize izvršene na temelju čimbenika iz članka 5. stavka 5. trebale bi, između ostalog, biti uzete u obzir radi utvrđivanja mogućeg nanošenja ozbiljne štete.

Članak 2.

Načela

- Zaštitna mjera može se uvesti u skladu s ovom Uredbom kad se proizvod podrijetlom iz zemlje Središnje Amerike, kao posljedica sniženja ili ukidanja carinskih stopa na taj proizvod, uvozi u Uniju u takvim povećanim količinama, u apsolutnom smislu ili u pogledu proizvodnje Unije, i pod takvim uvjetima koji nanose ili prijete nanošenjem ozbiljne štete industriji Unije.
- Zaštitna mjera može se uvesti u jednom od sljedećih oblika:
 - obustava daljnjeg sniženja stope carine na dotični proizvod, predviđena Rasporedom o ukidanju carina;
 - povećanje carinske stope na dotični proizvod na razinu koja ne premašuje nižu stopu od:
 - stopu najpovlaštenije nacije („MFN”) na proizvod o kojem se radi u vrijeme kada je mjera poduzeta; ili
 - stopu najpovlaštenije nacije („MFN”) na proizvod o kojem se radi u vrijeme koje je neposredno prethodilo datumu stupanja na snagu Sporazumu.
- Zaštitna mjera se ne primjenjuje u okviru preferencijalne bescarinske tarifne kvote predviđene Sporazumom.

Članak 3.

Praćenje

- Komisija prati razvoj statističkih podataka o uvozu banana iz zemalja Središnje Amerike. U tu svrhu surađuje s državama članicama i industrijom Unije te redovito izmjenjuje podatke s njima.
- Nakon opravdanog zahtjeva dotičnih industrija, Komisija može razmotriti proširenje područja primjene praćenja na ostale sektore.
- Komisija iznosi godišnje izvješće o praćenju Europskom parlamentu i Vijeću vezano uz najnovije statističke podatke o uvozu banana iz zemalja Središnje Amerike i o onim sektorima na koje se praćenje proširilo.
- Komisija bi trebala pratiti poštuje li Središnja Amerika socijalne i okolišne standarde utvrđene u glavi VIII. dijela IV. Sporazuma.

Članak 4.

Pokretanje postupka

- Postupak, na zahtjev države članice, pokreće bilo koja pravna osoba ili bilo koje udruženje koje nema pravnu osobnost i koje djeluje u ime industrije Unije, ili na vlastitu inicijativu Komisije ako je Komisiji jasno da postoje dostatni dokazi *prima facie*, kako je utvrđeno na temelju čimbenika iz članka 5. stavka 5., za opravdanje pokretanja postupka.
- Zahtjev za pokretanje postupka sadrži dokaze da su uvjeti za uvođenje zaštitnih mjera određenih člankom 2. stavkom 1. ispunjeni. Zahtjev općenito sadrži sljedeće podatke: stopu i iznos povećanja uvoza dotičnog proizvoda u apsolutnom i razmjernom smislu, udio domaćeg tržišta kojeg je preuzeo povećani uvoz, promjene razine prodaje, proizvodnje, produktivnosti, iskorištenosti kapaciteta, dobiti i gubitaka te zaposlenosti.
- Postupak također može biti pokrenut u slučaju porasta uvoza koncentriranog u jednoj ili više država članica, ili najudaljenijih regija, pod uvjetom da postoje dostatni dokazi *prima facie* da su uvjeti za pokretanje ispunjeni, u skladu s člankom 5. stavkom 5.

4. Država članica obavještuje Komisiju ako kretanja uvoza iz zemlje Središnje Amerike pozivaju na zaštitne mjere. Ta informacija uključuje dokaze raspoložive u skladu s člankom 5. stavkom 5.

5. Komisija dostavlja podatke državama članicama kada zaprimi zahtjev za pokretanje postupka ili kada smatra da je pokretanje postupka prikladno na vlastitu inicijativu u skladu sa stavkom 1.

6. Ako je očigledno da postoje dostatni dokazi *prima facie* u skladu s člankom 5. stavkom 5. koji opravdavaju pokretanje postupka, Komisija započinje postupak i objavljuje obavijest o tome u *Službenom listu Europske unije*. Pokretanje postupka odvija se u roku od jednog mjeseca nakon što Komisija primi zahtjev ili podatke u skladu sa stavkom 1.

7. Obavijest iz stavka 6.:

- (a) sadrži sažetak primljenih informacija i propisuju da se Komisiji moraju priopćiti sve važne informacije;
- (b) navodi rokove u kojima zainteresirane stranke mogu predstaviti svoja stajališta u pisanom obliku i dostaviti podatke, ako ta stajališta i te podatke treba uzeti u obzir tijekom postupka;
- (c) navodi rokove u kojima zainteresirane stranke mogu zatražiti da ih Komisija sasluša u skladu s člankom 5. stavkom 9.

Članak 5.

Ispitni postupci

1. Nakon pokretanja postupka, Komisija započinje s ispitnim postupkom. Razdoblje, kako je određeno stavkom 3., počinje na dan objave odluke o pokretanju ispitnog postupka u *Službenom listu Europske unije*.

2. Komisija od država članica može zatražiti da dostave podatke, a države članice poduzimaju sve potrebne korake kako bi udovoljile svim tim zahtjevima. Ako su navedeni podaci od općeg interesa i nisu povjerljivi u smislu članka 12., dodaju se u nepovjerljive spise kako je predviđeno stavkom 8. ovog članka.

3. Ispitni postupak, kad god je to moguće, zaključuje se u roku od šest mjeseci od njegovog pokretanja. Taj se rok može produljiti za dodatna tri mjeseca u izvanrednim okolnostima poput uključivanja neuobičajeno velikog broj zainteresiranih stranaka ili složenih situacija na tržištu. Komisija obavještuje sve zainteresirane stranke o svim takvim produljenjima i objašnjava njihove razloge.

4. Komisija traži sve podatke koje smatra potrebnima za utvrđivanje u skladu s uvjetima određenima člankom 2. stavkom 1. i, kada je primjereno, nastoji provjeriti navedene podatke.

5. Tijekom ispitnog postupka Komisija ocjenjuje sve odgovarajuće čimbenike objektivne i mjerljive prirode koji utječu na situaciju industrije Unije, posebno na stopu i iznos povećanja uvoza dotičnog proizvoda u apsolutnom i razmjernom smislu, udio domaćeg tržišta koji je preuzeo povećani uvoz, promjene razine prodaje, proizvodnje, produktivnosti, iskorištenosti kapaciteta, dobiti i gubitaka te zaposlenosti. Taj popis nije iscrpan i Komisija može razmotriti i ostale važne čimbenike potrebne za njezino utvrđivanje postojanja ozbiljne štete ili mogućeg prouzročenja ozbiljne štete, poput dionica, cijena, povrata uloženog kapitala, novčanog toka i ostalih čimbenika koji uzrokuju ili su uzrokovali ozbiljnu štetu, ili bi je mogli nanijeti industriji Unije.

6. Zainteresirane stranke koje su dostavile podatke u skladu s člankom 4. stavkom 7. točkom (b) i predstavnici zemlje Središnje Amerike mogu, na pisani zahtjev, pregledati sve podatke stavljene na raspolaganje Komisiji u vezi s ispitnim postupkom, osim internih dokumenata koje su pripremila tijela Unije ili država članica, pod uvjetom da su ti podaci važni za iznošenje njihova slučaja te da nisu povjerljivi u smislu članka 12. i da ih Komisija koristi u ispitnom postupku. Zainteresirane stranke koje su dostavile podatke mogu Komisiji prenijeti svoja stajališta o podacima. Kada postoje dostatni dokazi *prima facie* u potporu tim stajalištima, Komisija ih uzima u obzir.

7. Komisija vodi računa o tome da su svi podaci i statistički podaci korišteni za ispitni postupak dostupni, razumljivi, transparentni te da se mogu provjeriti.

8. Komisija, čim je potreban tehnički okvir spreman, osigurava online pristup nepovjerljivom spisu pomoću lozinke, kojim upravlja i putem kojeg se razmjenjuju podaci koji su važni i nisu povjerljivi u smislu članka 12. Pristup navedenoj online platformi odobren je zainteresiranim strankama, državama članicama i Europskom parlamentu.

9. Komisija sasluša zainteresirane stranke, posebno ako su podnijele pisani zahtjev u roku utvrđenom u obavijesti objavljenoj u *Službenom listu Europske unije*, koje ukazuju na to da će ishod ispitnog postupka najvjerojatnije utjecati na njih i da postoje posebni razlozi za njihovo saslušanje.

Komisija odražava dodatne rasprave sa zainteresiranim strankama ako postoje posebni razlozi za to.

10. Ako se podaci ne podnesu u rokovima koje je odredila Komisija ili ako je ispitni postupak znatnije otežan, Komisija može utvrditi nalaze na temelju raspoloživih činjenica. Ako Komisija utvrdi da joj je bilo koja zainteresirana stranka ili treća stranka podnijela netočne ili obmanjujuće podatke, takve podatke zanemaruje i koristi raspoložive činjenice.

11. Komisija u pisanom obliku obavješćuje zemlju Središnje Amerike o pokretanju ispitnog postupka i o uvođenju privremenih ili konačnih zaštitnih mjera.

Članak 6.

Mjere prethodnog nadzora

1. Komisija može donijeti mjere prethodnog nadzora u pogledu uvoza iz zemlje Središnje Amerike ako:

(a) kretanje uvoza proizvoda takvo je da bi moglo dovesti do jedne od situacija iz članka 2. i 4.; ili

(b) dođe do povećanja uvoza banana, koncentriranog u jednoj ili više država članica, ili u jednoj ili više najudaljenijih regija Unije.

2. Komisija donosi mjere prethodnog nadzora u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 14. stavka 2.

3. Mjere prethodnog nadzora imaju ograničeni rok valjanosti. Osim ako je predviđeno drukčije, prestaju biti valjane na kraju drugog šestomjesečnog razdoblja nakon prvih šest mjeseci od njihovog uvođenja.

Članak 7.

Uvođenje privremenih zaštitnih mjera

1. Privremene zaštitne mjere primjenjuju se u kritičnim okolnostima kad bi odgoda mogla nanijeti štetu koju bi bilo teško ispraviti, u skladu s privremenim utvrđivanjem na temelju čimbenika iz članka 5. stavka 5. da postoje dostatni dokazi *prima facie* da se uvoz proizvoda podrijetlom iz zemlje Središnje Amerike povećao kao posljedica smanjenja ili ukidanja carine u skladu s Rasporedom ukidanja carina, i da takav uvoz nanosi ozbiljnu štetu, ili moguće nanošenje štete industriji Unije.

Komisija donosi privremene zaštitne mjere u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 14. stavka 2. U hitnim slučajevima, uključujući slučaj iz stavka 2. ovog članka, Komisija donosi odmah primjenjive privremene zaštitne mjere u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 4.

2. Ako država članica zahtijeva da Komisija odmah djeluje i ako su uvjeti navedeni u stavku 1. ispunjeni, Komisija donosi odluku u roku od pet radnih dana od primitka zahtjeva.

3. Privremene zaštitne mjere ne primjenjuju se dulje od 200 kalendarskih dana.

4. Ako privremene zaštitne mjere budu stavljene izvan snage nakon što ispitni postupak pokaže da uvjeti iz članka 2. stavka 1. nisu ispunjeni, automatski se vrši povrat iznosa carine prikupljenog kao posljedica tih privremenih zaštitnih mjera.

5. Privremene zaštitne mjere primjenjuju se na svaki proizvod koji se stavlja u slobodni promet nakon datuma stupanja na snagu tih mjera. No takve mjere ne sprečavaju puštanje u slobodni promet proizvoda koji su već na putu prema Uniji kada odredište tih proizvoda ne može biti promijenjeno.

Članak 8.

Okončanje ispitnih postupaka i postupci bez mjera

1. Ako konačno utvrđene činjenice pokažu da uvjeti određeni člankom 2. stavkom 1. nisu ispunjeni, Komisija donosi odluku o okončanju ispitnog postupka i postupka u skladu s ispitnim postupkom iz članka 14. stavka 3.

2. Komisija izvješće, u kojem su navedeni njezini nalazi i opravdani zaključci doneseni vezano uz sva odgovarajuća činjenična i zakonska pitanja, objavljuje, uz odgovarajuću zaštitu povjerljivih podataka u smislu članka 12.

Članak 9.

Uvođenje konačnih zaštitnih mjera

1. Ako konačno utvrđene činjenice pokazu da su uvjeti određeni člankom 2. stavkom 1. ispunjeni, Komisija dostavlja predmet Odboru za pridruživanja radi ispitivanja u skladu s člankom 116. Sporazuma. Ako u roku od 30 dana od dostave predmeta Odbor za pridruživanje ne donese preporuku ili ne postigne drugo zadovoljavajuće rješenje, Komisija može usvojiti odluku o uvođenju konačnih zaštitnih mjera u skladu s ispitnim postupkom iz članka 14. stavka 3.

2. Komisija izvješće sa sažecima materijalnih činjenica i razmatranja važnih za određivanje, objavljuje, uz odgovarajuću zaštitu povjerljivih podataka u smislu članka 12.

Članak 10.

Trajanje i revizija zaštitnih mjera

1. Zaštitna mjera ostaje na snazi samo tijekom onog razdoblja potrebnog za sprečavanje ili ispravljanje ozbiljne štete industriji Unije te za omogućivanje prilagodbe. Navedeno razdoblje ne premašuje dvije godine, osim ako je produljeno u skladu sa stavkom 3.

2. Zaštitna mjera ostaje na snazi, do ishoda revizije u skladu sa stavkom 3., tijekom bilo kojeg razdoblja produljenja.

3. Početno razdoblje trajanja zaštitne mjere može biti iznimno produljeno do dvije godine pod uvjetom da je utvrđeno da je zaštitna mjera i dalje potrebna za sprečavanje ili ispravljanje ozbiljne štete industriji Unije i da postoje dokazi da se industrija Unije prilagođava.

4. Svakom produljenju u skladu sa stavkom 3. ovog članka prethodi ispitni postupak na zahtjev države članice, bilo koje pravne osobe ili bilo kojeg udruženja koje nema pravnu osobnost, a koje djeluje u ime industrije Unije, ili na vlastitu inicijativu Komisije ako postoje dostatni dokazi *prima facie* da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 3. ovog članka, na temelju čimbenika iz članka 5. stavka 5.

5. Pokretanje ispitnog postupka objavljuje se u skladu s člankom 4. stavcima 6. i 7. Ispitni postupak i svaka odluka o produljenju prema stavku 3. ovog članka provodi se u skladu s člancima 5., 8. i 9.

6. Ukupno trajanje zaštitne mjere ne premašuje četiri godine, uključujući bilo koju privremenu zaštitnu mjeru.

7. Zaštitna mjera ne primjenjuje se nakon isteka prijelaznog razdoblja osim uz pristanak dotične zemlje Središnje Amerike.

8. Nijedna zaštitna mjera ne primjenjuje se na uvoz proizvoda na koji se prethodno primjenjivala takva mjera, osim jednom za razdoblje koje odgovara polovici razdoblja tijekom kojeg se takva mjera prethodno primjenjivala, pod uvjetom da je isteklo razdoblje koje je neposredno prethodilo tom razdoblju.

Članak 11.

Najudaljenije regije Unije

Kada se bilo koji proizvod podrijetlom iz zemlje Središnje Amerike uvozi u takvim povećanim količinama i pod takvim uvjetima koji nanose ili bi mogli utjecati na ozbiljno pogoršanje gospodarskog stanja u jednoj ili više najudaljenijih regija Unije, kako je navedeno u članku 349. UFEU-a, može se uvesti zaštitna mjera, u skladu s ovim poglavljem.

Članak 12.

Povjerljivost podataka

1. Informacije primljene u skladu s ovom Uredbom koriste se samo u zatražene svrhe.

2. Nijedna informacija povjerljive naravi ili informacija primljena na povjerljivoj osnovi u skladu s ovom Uredbom ne iznosi se bez izričite suglasnosti stranke koja je dostavila tu informaciju.

3. Svaki zahtjev za povjerljivošću mora sadržavati razloge zbog kojih je informacija povjerljiva. Međutim, ako stranka koja je dostavila informaciju zatraži da se ona ne objavi ili ne iznosi, u cijelosti ili u sažetom obliku, i ako je taj zahtjev neopravdan, dotična informacija može se zanemariti.

4. Informacija se u svakom slučaju smatra povjerljivom ako je vjerojatno da će njezino otkrivanje imati negativne posljedice za davatelja informacija ili za izvor takvih informacija.

5. Stavci 1. do 4. ne isključuju upućivanje tijela Unije na opće informacije i posebno na razloge na kojima se temelje odluke donesene u skladu s ovom Uredbom. Ta tijela moraju, međutim, uzeti u obzir legitimne interese dotičnih fizičkih i pravnih osoba da se njihove poslovne tajne ne smiju otkrivati.

Članak 13.

Izvjешće

1. Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću godišnje izvješće o primjeni, provedbi i ispunjenju obveza iz dijela IV. Sporazuma i ove Uredbe.

2. Izvjешće uključuje podatke o primjeni privremenih i konačnih mjera, mjera prethodnog nadzora, mjera regionalnog nadzora i regionalnih zaštitnih mjera te o okončanju ispitnih postupaka i postupaka bez mjera.

3. Izvjешće uključuje podatke o aktivnostima raznih tijela odgovornih za praćenje provedbe Sporazuma, uključujući o ispunjenju obveza na temelju glave VIII. dijela IV. Sporazuma i o aktivnostima sa savjetodavnim skupinama civilnog društva.

4. Izvjешće utvrđuje sadržaj statističkih podataka i razvoj trgovine sa zemljama Središnje Amerike te uključuje ažurirane statističke podatke o uvozu banana iz zemalja Središnje Amerike.

5. Europski parlament može, u roku od jednog mjeseca od dostavljanja izvješća Komisije, pozvati Komisiju na sastanak *ad hoc* s njegovim odgovornim odborom radi iznošenja i objašnjavanja svih pitanja povezanih s provedbom ove Uredbe

6. Komisija objavljuje izvješće najkasnije tri mjeseca nakon što ga dostavi Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 14.

Postupak Odbora

1. Komisiji pomaže Odbor osnovan člankom 4. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 260/2009 od 26. veljače 2009. o zajedničkim pravilima za uvoz ⁽¹⁾ („Odbor“). Odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011

3. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011

4. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011, u vezi s njezinim člankom 4.

5. Odbor može ispitivati pitanja koja se odnose na primjenu ove Uredbe, a koja je postavila Komisija ili koja su postavljena na zahtjev države članice. Države članice mogu zatražiti podatke i mogu razmjenjivati stajališta u Odboru ili izravno s Komisijom.

POGLAVLJE II.

MEHANIZAM STABILIZACIJE ZA BANANE

Članak 15.

Mehanizam stabilizacije za banane

1. Za banane podrijetlom iz Središnje Amerike koje su obuhvaćene tarifnim brojem 0803 00 19 kombinirane nomenklature (svježe banane, isključujući banane za kuhanje) i uvrštene u kategoriju „BA” u Rasporedu ukidanja carina primjenjuje se mehanizam stabilizacije do 31. prosinca 2019.

2. Posebni godišnji granični obujam uvoza utvrđen je za uvoz proizvoda iz stavka 1., kako je navedeno u tablici u Prilogu. Uvoz proizvoda iz stavka 1. po povlaštenoj carinskoj stopi, pored dokaza o podrijetlu izrađenog prema Prilogu II. (o definiciji pojma „proizvoda s podrijetlom” i načinima upravne suradnje) Sporazuma, podliježe podnošenju potvrde za uvoz koju je izdalo nadležno tijelo zemlje Republike Središnje Amerike iz koje se proizvodi izvoze. Jednom kada se ispuni granični obujam za zemlju Središnje Amerike tijekom odgovarajuće kalendarske godine, Komisija u skladu s postupkom hitnosti iz članka 14. stavka 4. donosi provedbeni akt kojim može ili privremeno obustaviti povlaštene carine koje se primjenjuju na proizvode odgovarajućeg podrijetla tijekom te iste godine za razdoblje koje nije dulje od tri mjeseca, i ne nastavlja se nakon kraja kalendarske godine, ili može odrediti da takva obustava nije primjerena.

3. Prilikom odlučivanja treba li mjere primijeniti u skladu sa stavkom 2., Komisija razmatra učinak dotičnog uvoza na stanje tržišta Unije za banane. Ispitivanje uključuje čimbenike kao što su: učinak dotičnog uvoza na razinu cijene u Uniji, razvoj uvoza iz drugih izvora, ukupna stabilnost tržišta Unije.

⁽¹⁾ SL L 84, 31.3.2009., str. 1.

4. Kada Komisija odluči obustaviti primjenjivu povlaštenu carinu, ona primjenjuje nižu od osnovne stope carine ili stopu carine utvrđenu po načelu najpovlaštenije države, koja se primjenjuje u trenutku donošenja takve mjere.

5. Kada Komisija primijeni mjere iz stavaka 2. i 4., ona odmah započinje savjetovanja sa zemljom ili zemljama Središnje Amerike na koje se te mjere odnose kako bi analizirala i procijenila stanje na temelju raspoloživih činjenica.

6. Primjena mehanizma stabilizacije za banane određenog u ovom poglavlju ne dovodi u pitanje primjenu nikakvih mjera definiranih u poglavlju I. Međutim, mjere donesene u skladu s odredbama obiju poglavlja ne primjenjuju se istodobno.

7. Mjere iz stavaka 2. i 4. primjenjuju se samo tijekom razdoblja koje završava 31. prosinca 2019.

POGLAVLJE III.

PROVEDBENA PRAVILA

Članak 16.

Provedbena pravila

Za potrebe usvajanja provedbenih pravila potrebnih za primjenu pravila sadržanih u dodacima 2.A i 5. Priloga II. (O definiciji pojma „proizvodi s podrijetlom” i načinima administrativne suradnje) i u Dodatku 2. (Ukidanje carina) Priloga I. Sporazumu, trebalo bi primjenjivati članak 247.a Uredbe (EEZ) br. 2913/92.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma primjene Sporazuma kako je predviđeno njegovim člankom 353. Obavijest se objavljuje u *Službenom listu Europske unije* uz navođenje datuma primjene Sporazuma.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 15. siječnja 2013.

Za Europski Parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednica

L. CREIGHTON

IZJAVA KOMISIJE

Komisija pozdravlja prvo čitanje sporazuma između Europskog parlamenta i Vijeća o Uredbi (EU) br. 20/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o primjeni bilateralne zaštitne klauzule i mehanizma stabilizacije za banane iz Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Središnje Amerike, s druge strane ⁽¹⁾.

Kako je predviđeno Uredbom (EU) br. 20/2013, Komisija će Europskom parlamentu i Vijeću dostaviti godišnje izvješće o provedbi dijela IV. Sporazuma i bit će spremna raspravljati o svim pitanjima koja proizlaze iz provedbe dijela IV. Sporazuma s odgovornim odborom Europskog parlamenta.

Komisija će posebnu važnost posvetiti učinkovitoj provedbi obveza u pogledu trgovine i održivog razvoja u Sporazumu, uzimajući u obzir posebne informacije koje su dostavila odgovarajuća tijela za praćenje iz temeljnih konvencija Međunarodne organizacije rada i multilateralnih okolišnih sporazuma navedenih u glavi VIII. dijela IV. Sporazuma. Komisija će zatražiti i stajališta odgovarajućih savjetodavnih skupina civilnog društva.

Nakon isteka mehanizma stabilizacije za banane 31. prosinca 2019., Komisija će ocijeniti stanje tržišta Unije za banane i stanje proizvođača banana u Uniji. Komisija će o svojim nalazima izvijestiti Europski parlament i Vijeće te će uključiti preliminarnu ocjenu funkcioniranja programa „Programme d’Options Spécifiques à l’Éloignement et l’Insularité” (POSEI) u očuvanju proizvodnje banana u Uniji.

⁽¹⁾ SL L 17, 19.1.2013., str. 13.

ZAJEDNIČKA IZJAVA

Europski parlament i Vijeće suglasni su o važnosti bliske suradnje u praćenju provedbe dijela IV. Sporazuma i Uredbe (EU) br. 20/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o primjeni bilateralne zaštitne klauzule i mehanizma stabilizacije za banane iz Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Središnje Amerike, s druge strane ⁽¹⁾. S tim ciljem suglasni su oko sljedećeg:

- Komisija, na zahtjev odgovornog odbora Europskog parlamenta, isti izvješćuje o svim posebnim pitanjima vezanima uz provedbu obveza Središnje Amerike koje se odnose na trgovinu i održivi razvoj.
- Ako Europski parlament usvoji preporuku pokretanja zaštitnog ispitnog postupka, Komisija će pomno ispitati jesu li ispunjeni uvjeti u okviru Uredbe (EU) br. 20/2013 vezani za pokretanje postupka po službenoj dužnosti. Ako Komisija smatra da uvjeti nisu ispunjeni, predstaviti će izvješće odgovornom odboru Europskog parlamenta, uključujući objašnjenje svih čimbenika važnih za pokretanje takvog ispitnog postupka.

⁽¹⁾ SL L 17, 19.1.2013., str. 13.